

Kod przedmiotu	1070-ICIPP-MSP-101	Nazwa przedmiotu	w j. polskim	Projektowanie reaktorów chemicznych	
			w j. angielskim	Design of Chemical Reactors	
Kierownik przedmiotu	dr inż. Jan Krzysztoforski				
Jednostka prowadząca	WICHiP PW	Kierunek studiów	Inżynieria chemiczna i procesowa		
Profil i poziom kształcenia	ogólnoakademicki studia II stopnia stacjonarne	Semestr studiów	1	Specjalność	IPP
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy specjalnościowy		Język zajęć		polski
Forma zaliczenia: Egzamin (Tak/Nie)	Tak	Sumaryczna liczba godzin w semestrze	90	Sumaryczna liczba ECTS	6
Typ zajęć		Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Ćwiczenia projektowe	Laboratorium
Liczba godzin zajęć	Tygodniowo	2	-	4	-
	łącznie w semestrze	30	-	60	-

I. Wymagania wstępne i dodatkowe

I.1.	Brak wymagań.

II. Cele przedmiotu

II.1.	Zapoznanie studentów z zaawansowanymi metodami opisu procesów zachodzących w reaktorach chemicznych.
II.2.	Przygotowanie studentów do formułowania modeli matematycznych i ich rozwiązywania.
II.3.	Zdobycie przez studentów umiejętności kompleksowego projektowania reaktorów chemicznych.

III. Treści programowe przedmiotu (dla każdego typu zajęć oddzielnie)

III.1. Wykład

Lp.	Treść	Liczba godz.
1.	Wprowadzenie do projektowania reaktorów chemicznych. Omówienie cech dobrego reaktora chemicznego oraz parametrów opisujących jakość jego pracy. Znaczenie interdyscyplinarności w projektowaniu reaktorów chemicznych. Wyzwania w projektowaniu reaktorów chemicznych.	3
2.	Reakcje płyn-ciało stałe. Katalizatory stałe. Kinetyka reakcji katalitycznych. Efektywność katalizatora. Projektowanie reaktorów kontaktowych. Modele pseudohomogeniczne i heterogeniczne dla reaktorów kontaktowych.	3
3.	Zastosowanie bilansu populacji do opisu rozproszonych układów wielofazowych. Powiązanie bilansu populacji z metodami CFD, metody zamknięcia.	3
4.	Mieszanie w czasie i przestrzeni w reaktorach chemicznych. Stopień segregacji. Definicja i cechy burzliwości. Hipoteza Reynoldsa. Koncepcja lepkości burzliwej. Metody zamknięcia (modele jednorównaniowe; dwurównaniowe: $k-\omega$ oraz $k-\epsilon$). Modelowanie mieszania burzliwego z reakcją chemiczną. Koncepcja dyfuzyjności burzliwej. Równania bilansowe reagentów. Metody zamknięcia.	3
5.	Bioreaktory. Zasady bilansowania bioreaktorów. Modele kinetyki wzrostu mikroorganizmów. Modele kinetyki reakcji enzymatycznych. Zasady bilansowania i projektowania bioreaktorów.	3
6.	Przedstawienie zasad projektowania reaktorów chemicznych (procedura projektowania reaktorów chemicznych, bilanse pędu, masy i energii, omówienie różnych rodzajów reaktorów chemicznych, dobór typu reaktora i jego komponentów, powiększanie skali, analiza ekonomiczna, bezpieczeństwo, aparatura kontrolno-pomiarowa oraz układy regulacji automatycznej)	15

III.3. Ćwiczenia projektowe

Lp.	Treść	Liczba godz.
1.	Modelowanie reaktora rurowego z nieruchomym złożem katalizatora	10
2.	Modelowanie bioreaktora	10
3.	Modelowanie układu regulacji automatycznej dla reaktora chemicznego	10
4.	Wykonanie projektu reaktora chemicznego	30

IV. Wykaz efektów uczenia się dla przedmiotu

Rodzaj efektu	Symbol efektu uczenia się	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektu uczenia się*
WIEDZA				
W1	K2_W04	I.P7S_WG.o III.P7S_WG P7U_W	Ma wiedzę niezbędną do sporządzania bilansów masy, składnika i energii z uwzględnieniem zjawisk przenoszenia pędu, masy i energii (ma wiedzę niezbędną do bilansowania i modelowania reaktorów chemicznych) oraz do projektowania reaktorów chemicznych.	EP, PDM, D, WP

UMIEJĘTNOŚCI				
U1	K2_U04	I.P7S_UW.o III.P7S_UW.o P7U_U	Potrafi posługiwać się podstawowymi programami komputerowymi komercyjnymi oraz potrafi przygotować własne proste programy, wspomagające realizację zadań typowych dla inżynierii chemicznej i procesowej.	PDM, D, WP
U2	K2_U07	I.P7S_UW.o III.P7S_UW.o P7U_U	Potrafi modelować przebieg procesów chemicznych w reaktorach oraz potrafi projektować reaktory chemiczne z uwzględnieniem różnych aspektów technicznych i ekonomicznych.	EP, PDM, D, WP
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
KS1	K2_K02	I.P6S_KR P6U_K	Potrafi myśleć i działać samodzielnie.	EP, PDM, D, WP
* - Metody weryfikacji: np. egzamin pisemny/ustny (EP/EU), sprawdzian pisemny/ustny (SP/SU), kolokwium (K), wykonanie projektu (WP), sprawozdanie (SPR), referat (R), test (T), praca domowa (PDM), dyskusja (D), seminarium (SEM).				

V. Literatura zalecana i dodatkowa	
1. Bałdyga J., Bourne J.R., Turbulent Mixing and Chemical Reactions, Wiley & Sons, New York, 1999. 2. Tabiś B., Zasady inżynierii reaktorów chemicznych, Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, Warszawa, 2000. 3. Burghardt A., Bartelmus G., Inżynieria reaktorów chemicznych. Tom 2. Reaktory dla układów heterogenicznych, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2001. 4. Levenspiel O., Chemical Reaction Engineering, 3rd ed., J. Wiley, 1998. 5. Szarawara J., Skrzypek J., Podstawy inżynierii reaktorów chemicznych, WNT, Warszawa, 1980. 6. Towler G., Sinnott, R., Chemical Engineering Design. Principles. Practice and Economics of Plant and Process Design, Elsevier, 2013. 7. Turton R., Bialie R.C., Whiting W.B., Shaeiwitz, Bhattacharyya D., Analysis, Synthesis and Design of Chemical Processes, Pearson, 2012.	

VI. Nakład pracy studenta niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się		
Lp.	Treść	Liczba godz.
1.	Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim wynikające z planu studiów	90
2.	Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim w ramach konsultacji, egzaminów, sprawdzianów etc.	12
3.	Godziny pracy samodzielnej studenta w ramach przygotowania do zajęć oraz opracowania sprawozdań, projektów, prezentacji, raportów, prac domowych etc.	50
4.	Godziny pracy samodzielnej studenta w ramach przygotowania do egzaminu, sprawdzianu, zaliczenia etc.	25
Sumaryczny nakład pracy studenta		177
Liczba punktów ECTS		6